

Plan for klimaomstilling

Versjon 1.1

Mål om utslippsreduksjon
og omstillingsplaner for bransjer
i vår utlånsvirksomhet og egen drift

SpareBank 1 SR-Bank har en
viktig samfunnsrolle i en verden som endrer seg.

Vår ambisjon er:

**Vi tar ansvar for å være en del av løsningen
og en proaktiv alliert i omstillingen til et mer
bærekraftig samfunn.**

Vår rolle i omstillingen

Side 1/2

Klimaendringene er i økende grad noe som påvirker vår verden og blant det som gjør fremtiden vår usikker. Dette er en av vår tids største utfordring for menneskeheten og ikke minst naturen som vi kjenner den. Den kan ikke løses av enkeltaktører, land eller institusjoner, vi må finne løsninger globalt og i fellesskap.

I tillegg må den enkelte aktør finne ut hvordan de skal bidra, hva er deres rolle. Som sparebank med hovedkontor på sørvestlandet i Norge har vi en viktig rolle å spille i omstillingen. Næringsstrukturen i regionen er preget av utslippsintensive aktiviteter og det kommer til å få konsekvenser. Det er mye som er usikkert, men det er ikke tvil om at vi skal igjennom en betydelig omstilling de kommende årene. SpareBank 1 SR-Bank ønsker å være en aktør som står ved kundene våre sin side, også i krevende tider som denne omstillingen vil være for mange.

Globale avtaler som Paris-avtalen og FNs bærekraftsmål setter retning. Dubai-erklæringen som kom på plass i slutten av 2023, er med på å tydeliggjøre retningen. Vi må tilpasse vår strategi til de planene som ligger på den globale agendaen. Det er ikke bare enkelt. Vi, som norsk aktør, må anerkjenne den viktige rollen fossil energi fortsatt har, men vi må også tørre å se for oss hva som kommer til å skje om 10-15 år. Nettopp dette er god risikostyring.

SpareBank 1 SR-Bank har satt et mål om at vi skal ha netto-null utslipp fra porteføljen innen 2050. Målet med omstillingsplanen er at den skal si noe om hvordan vi kommer oss dit og ikke minst med delmål for 2030. Hvilke forventninger har vi til kundene våre i årene som kommer? Hvilke tilpasninger ser vi at det er nødvendig å gjøre for å være i tråd med samfunnsutviklingen og fører til at våre kunder er posisjonert for å imøtekomme fremtiden?

A stylized blue ink signature of Benedicte Schilbred Fasmer.

Benedicte Schilbred Fasmer
Konsernsjef, SpareBank 1 SR-Bank

Helt konkret tar planen for seg fem av de bransjene vi finansierer med størst klimagassutslipp og energiforbruk som er; shipping, olje/gass, næringseiendom, landbruk og boligeiendom. Disse er står til sammen for 80% av utlånsporteføljen og rundt halvparten av klimagassutslippene.

Vi kjenner på at dette er krevende. Omstilling har lenge vært noe vi snakker om i overskrifter, noe vi anerkjenner, men ikke enda kjenner ordentlig på kroppen. Omstillingsplanen tvinger oss til å være mer konkrete. Men dette er også til nytte. Hvis vi skal klare å posisjonere vår portefølje for å møte fremtiden så må vi ta noen valg. Det å ta valg for fremtiden er ikke noe nytt, verken for oss eller våre kunder. Det som er mer nytt er at vi må la bærekrafts- og klimahensyn påvirke disse valgene.

Planen vi her legger frem er versjon 1.1. Den er basert på det vi vet i dag, og det eneste som er sikkert er at vi vet mer i morgen. Det kommer til å komme flere versjoner i årene som følger, det er det ingen tvil om.

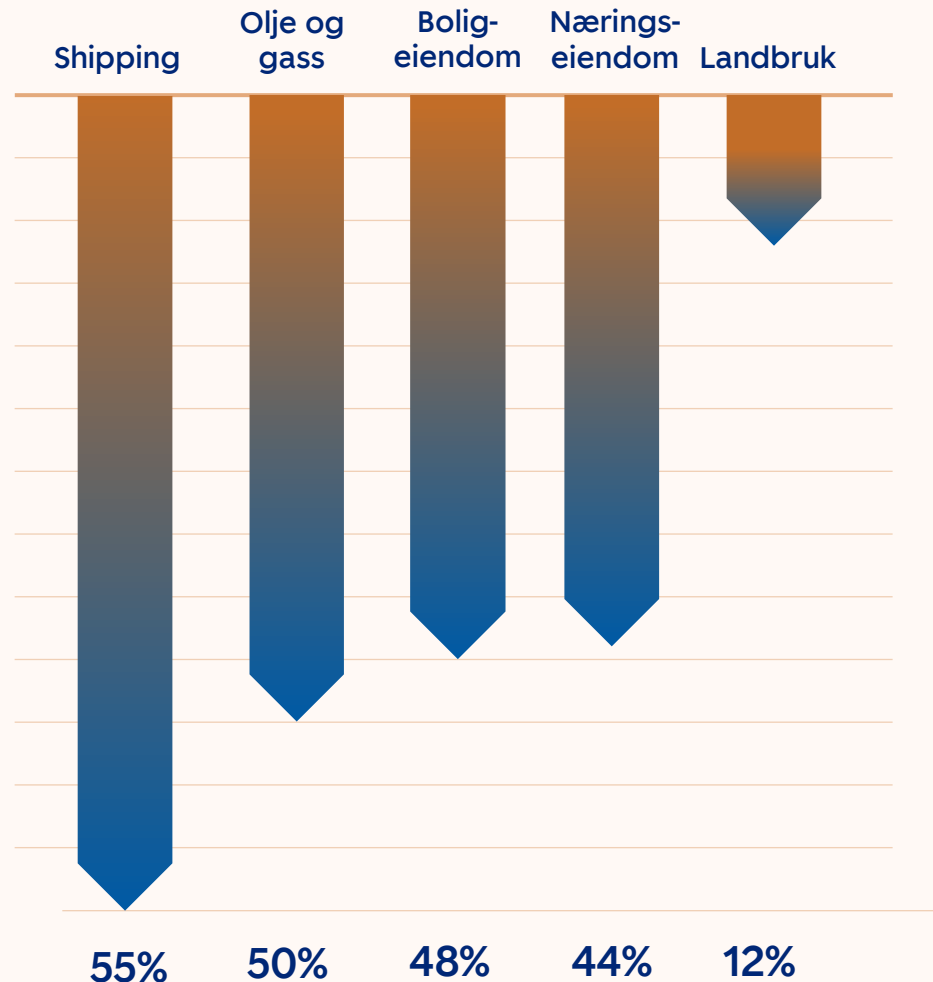
Det er ukomfortabelt å sette seg mål som det er stor usikkerhet rundt, og som avhenger av mange eksterne faktorer som vi ikke selv kan påvirke. Men det betyr ikke at vi ikke skal gjøre det. For det å legge denne forpliktelsen på oss selv vil forhåpentligvis føre til at andre får trygghet til å gjøre det samme, og sammen skaper vi endring.

Vi vet dette på ingen måte blir lett, men vi må gjøre det likevel.

Og vi må anerkjenne det for å kunne komme videre. Tiden for lavt hengende frukter er forbi.

Fra nå av vil det koste, men det vil også bety mye for vår fremtid.

Oversikt over våre delmål fram mot 2030

Bransje	Mål 2030	Målbane/referanse
Shipping	55-65% fra 2008-nivå*	Poseidon Principles
Olje/gass	50% fra 2005-nivå	Offshore Norge
Bolig-eiendom	48% fra 2023-nivå	CRREM
Næringseiendom	44% fra 2021-nivå **	CRREM
Landbruk	11,5% fra 2020-nivå	Landbrukets klimaavtale

For detaljer for hver enkelt bransje se lengre bak/del 2 av planen.

* Målbanens minimum er 55% og ambisjon i tråd med 1,5C 65%

**Det er ulike mål etter bygningskategori, her er mål for kontoreiendom spesifikt

Omstillingsplanen som en del av bærekraftstrategien

I tillegg til å være en del av strategien så kommer det regulatoriske krav om å sette mål og rapportere på omstillingsplaner for større foretak. Dette kommer blant inn som et krav i det

nye bærekraftsrapporteringsdirektivet fra EU, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) som SpareBank 1 SR-Bank blir omfattet av fra 2024.

Det å ha en god og troverdig omstillingsplan vil være med å trygge våre interessenter i at konsernet har en forretningsmodell som vil stå seg i fremtiden.

Organisering og ansvar

Ansvar

Ansvar for arbeidet med omstillingsplanen er fordelt på samme måte som øvrig bærekraftsarbeid i konsernet. Det er styret som har det øverste ansvaret, og har delegert det operasjonelle ansvaret til administrasjonen og konsernsjef. Videre er det konsernets finansdirektør (CFO) som forvalter dette ansvaret i samhandling med forretningen. Ansvar for å møte ECB (European Central Bank) sine forventninger til styring av klimarisiko ligger hos konserndirektør for risikostyring.

Nærhet til forretningen

Det er viktig at ansvaret ligger i toppledelsen og at arbeidet forankres hit. Samtidig så er det viktig at arbeidet gjennomføres forretningsnært, slik at vi oppnår integrasjon av bærekraft og klima i det daglige arbeidet. I bærekraftsavdelingen inngår det to business partner-roller som har ansvar for å jobbe ut mot BM-Storkunde, BM-SMB og Landbruk samt Personmarkedet. Business Partner skal være en strategisk rådgiver og sørge for gjennomføringskraft i tiltak og initiativer på bærekraft. Businesspartnerne har vært aktivt involvert i arbeidet med omstillingsplanen, og den er også utarbeidet i samråd med

bransjeansvarlige for å sikre at målene er i samsvar med konsernets øvrige strategimål.

Bærekraftsavdeling

Konsernet har en sentral bærekraftsavdeling som koordinerer og driver arbeidet i det daglige. Den sentrale bærekraftsavdelingen jobber på tvers i konsernet og har fortløpende samhandling med samtlige forretningsdivisjoner og datterselskap. Kompetanseløft innenfor bærekraft til hele konsernet er et viktig satsingsområde og en nøkkel i omstillingen.

Strategisk Ressursgruppe Bærekraft

Det er opprettet en tverrfaglig strategisk ressursgruppe for bærekraft hvor hvert forretningsområde og de store datterselskapene er representert. Gruppen møtes jevnlig for å diskutere temaer som treffer bredt i konsernet, samt sørge for koordinering og samstemt kommunikasjon både internt og eksternt.

Vi tar ansvar
for å være en del av
løsningen og en
proaktiv alliert i
omstillingen til et mer
bærekraftig samfunn

Innen 2025 skal våre
kunder merke vår
ekspertise og
engasjement for
bærekraft gjennom vårt
kundetilbud og
kundekontakt

Bærekraftsmål for SpareBank 1 SR-Bank

– en proaktiv alliert for kundene våre i omstillingen til et bærekraftig samfunn.

Utslipps- reduksjon

- **Klimanøytralt** konsern fra 2022
- **Netto nullutslipp** innen 2050 for vår finansierings- og investeringsvirksomhet
- **Omstillingsplan** med målbaner for de mest vesentlige bransjene

Omstilling

- Finansiering og tilrettelegging av **50 mrd. i bærekraftige aktiviteter** innen 2030
- Finansiering av **15 mrd. i grønn eiendom** innen 2025
- Tilrettelegge for **nye arbeidsplasser** gjennom entreprenørskap og innovasjon

Like- stilling og mangfold

- **Kjønnsbalanse** (40/60) på alle ledernivåer og tyngre fagstillinger i konsernet innen 2025
- **Likelønn** mellom kjønnene – lik lønn for likt arbeid
- Gjennom vår rådgiving, produkter og tjenester skal vi **styrke økonomisk likestilling**

Bekjempe økonomisk kriminalitet

- Ha **nulltoleranse** for alle former for økonomisk kriminalitet
- **Ivareta menneskerettigheter** gjennom å bidra til åpenhet i leverandørkjeder
- Kjennetegnes av **høy etisk standard**

Det er en tydelig regulatorisk utvikling
i retning av at omstillingsplaner i tråd med
Paris-avtalen **vil bli påkrevd** av større selskaper.

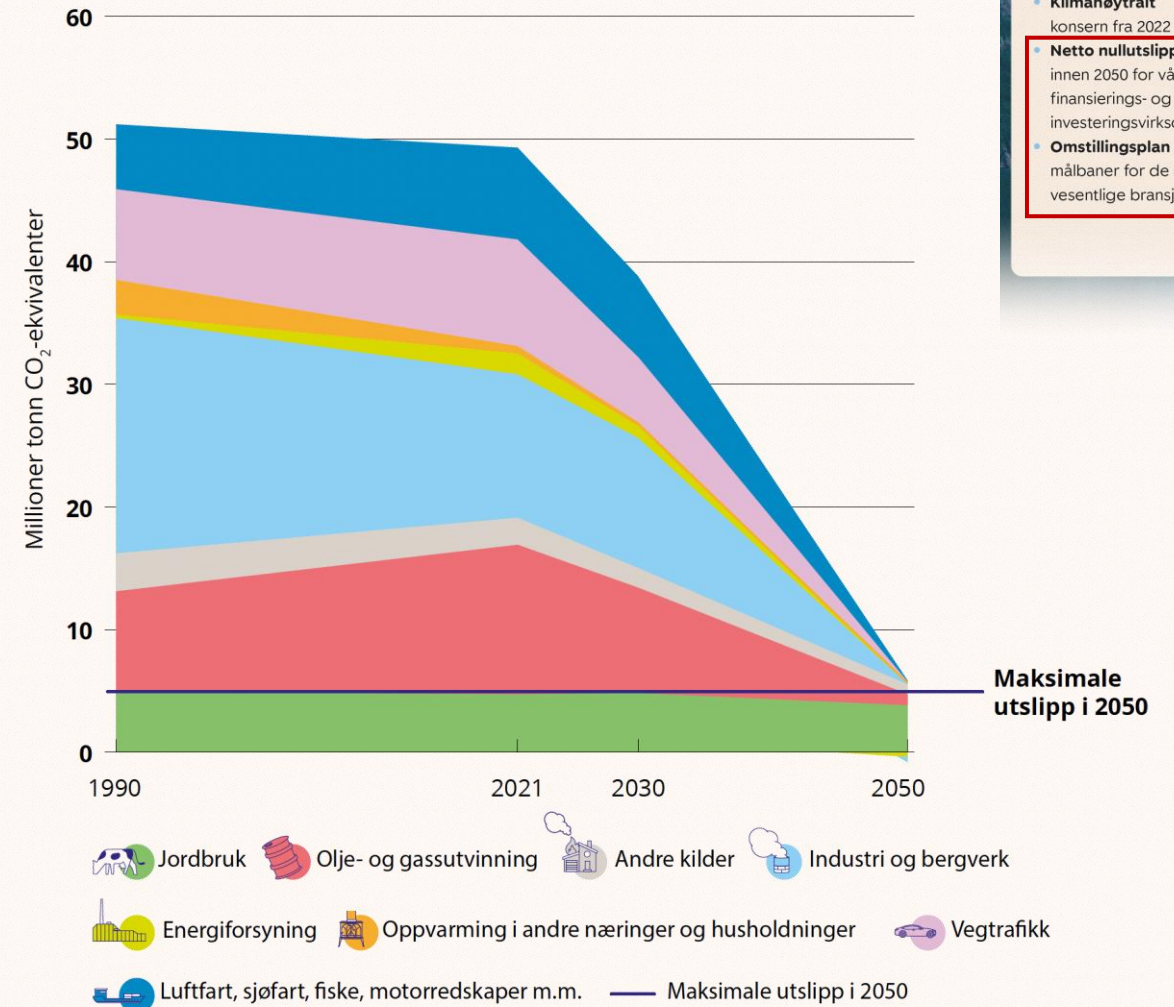
Hvorfor dekarbonisering?

Denne omstillingsplanen handler primært om dekarbonisering av bankens utlånsportefølje.

Dette er et av de viktigste bidragene en bank som SpareBank 1 SR-Bank kan ha i omstillingen.

For å begrense klimaendringene må utslippene reduseres så raskt som mulig. Det norske klimautvalgets rapport konkluderer med at Norge må kutte 95% av utslippene innen 2050, det er praktisk talt kun utslipp fra landbruk som kan gjenstå. 2050 er langt frem, og det er mye som er usikkert når det kommer til hvordan vi som samfunn skal oppnå dette. Men at vi må kutte utslipp av karbon og andre klimagasser i stor skala, det er det liten tvil om.

Med dette som bakgrunn legger vi nå frem en omstillingsplan som inneholder mål for de mest vesentlige bransjene i vår utlånsportefølje; shipping, olje og gass, næringseiendom og jordbruk. Disse er valgt ut både med utgangspunkt i utslippsintensitet, energiforbruk og volum i porteføljen. Det følger mer informasjon om bransjene og hvorfor de er valgt senere i planen.

[NOU: Klimautvalget](#)

Global utvikling og dilemmaer i grønn omstilling

Guro Elgheim Sivertsen
Bærekraftdirektør, SpareBank 1 SR-Bank

Verden må ha en løsning på klimakrisen. Det er vi alle enige om. Men det er en distanse mellom liv og lære; for nasjoner, bedrifter og enkeltpersoner. For vi gjør ikke nok, ikke på langt nær. Det er mange hindre på veien til nullutslippssamfunnet. Men så lenge vi holder fast på enigheten om at vi må komme dit, så har vi en sjanse til å nå målene. Det begynner å haste, men det er ikke for sent, og det skjer faktisk veldig mye bra. Det er aldri blitt bygget så mye fornybar energi som i 2023 og den siste IEA-rapporten (Renewables 2023) stadfester at det er realistisk å nå målet som ble satt på COP-28 om tredobling av fornybar energi innen 2030.

Energiomstillingen er et stort skifte og en fantastisk markedsmulighet for alle. Norge som energinasjon har anledning til å ta på seg ledertrøya her og bli en (enda større) tilbyder av bærekraftig ren energi. Men det krever modige valg av dagens beslutningstakere, for vi må satse i usikkert farvann. Vi vet det vil være behov for norsk olje og gass i flere år fremover, og at Norge har blitt en enda viktigere leverandør etter Russlands invasjon av Ukraina og den geopolitisk tilspissede situasjonen i Europa.

SpareBank 1 SR-Bank, som en ledende finansaktør i Sør-Norge har mange kunder som opererer innenfor verdikjeden til olje og gass-næringen, og vi ser på det som en del av vår rolle og støtte opp om denne bransjen, som fortsatt er svært viktig for Norge. Likevel så vet vi også at etterspørselen skal ned, og at vi må endre på næringsstrukturen for å opprettholde nivået på verdiskapingen i Norge.

Ansaret for at dette skjer ligger hos oss alle, men noen må gå foran og vise vei. Politikerne har et stort ansvar, men også bedriftsledere over hele landet må sørge for at de riktige valgene tas.

Dette krever mot, lederskap, og en tro på at valgene vi tar nå står seg i det lange løp.

Avhengigheter

For at vi skal kunne nå målene i omstillingsplanen er vi avhengige av en rekke faktorer, som vi i mange sammenhenger har begrenset mulighet for å påvirke.

Politikk og regulering - Suksess med arbeidet avhenger i stor grad av utviklingen i det regulatoriske og politiske landskap, både nasjonalt og internasjonalt. Vi trenger insentiver for omstilling for bedrifter og privatpersoner, både i form av gulrot og pisk. I tillegg må vi ikke glemme å legge til rette for en rettferdig omstilling. Hvis klimatiltakene bidrar til å skape større sosiale ulikheter vil vi ikke lykkes.

Teknologi og kunnskap - For å nå målene er vi avhengige av utvikling av ny teknologi og ny kunnskap. Dette gjelder særlig i energibransjen, men også i industri og andre bransjer hvor prosesser må energieffektiviseres og med et nytt fokus på material- og ressursbruk.

Geopolitisk utvikling - Behovet for energisikkerhet er svært viktig for geopolitisk balanse og menneskers velferd over hele verden. Uro i verden vil påvirke energiomstillingen, og effekten kan være både akselerasjon og brems. Globalt ser vi også stadig økende konflikttilstander og menneskeflykt som følge av klimaendringer og naturkatastrofer.

Samarbeid. Klimakrisen er en global utfordring som må løses på tvers av land, bransjer og institusjoner. Vi må jobbe sammen med aktører vi ikke er vant med for å komme frem til løsninger som står seg for fremtiden. Dette er en viktig del av arbeidet, vi får ikke til å løse noen ting i isolasjon.

Tidsperspektiv Selv om vi nå ser konkrete utfordringer på kort sikt så er klimakrisen i sin helhet et langsiktig problem. Demokratiene og kapitalmarkedene er i utgangspunktet ikke rigget for å løse problemer på 50-100 års sikt. Dette gjør det ekstra krevende å sortere i hvordan klimahensyn skal påvirke valg vi tar i dag. I næringslivet må vi klare å sette oss i stand til å se forbi kvartalsjaget i kapitalmarkedene, for noen av disse løsningene kommer ikke til å være lønnsomme på kort sikt. Vi må våge å stole på at det vil lønne seg i det lange løp og investorer og eiere må gi ledere rom for å ta disse valgene uten å straffe dem. Selv om vi øker innsatsen vil vi likevel oppleve at utslippene svinger. Det blir viktig å holde trykket oppe og ikke la seg finte ut av statistikker. Igjen må vi ha de lange brillene på.

Ansvar for å samarbeide

Vi er i denne omstillingsplanen tydelige på at konsernet ikke kan nå målene i isolasjon.

Det trengs myndighets- og bransjeforpliktelser for at vi skal klare å nå disse målene. Men da bør også vi forplikte oss til å aktivt jobbe opp mot myndigheter og med bransjer for å få dette på plass.

SpareBank 1 SR-Bank benytter denne anledningen til å **oppfordre norske myndigheter til å være mye tydeligere og fremoverlente** i sine klimaplaner. Næringslivet har stort behov for en veiviser for å kunne tørre å ta de vanskelige valgene vi står ovenfor.

De som tør å være tidlig ute tar en større risiko for at de satser på feil løsning. I en så stor endring som vi står ovenfor er det ikke til å unngå at det blir gjort feil. En tydelig prioritering og gode rammevilkår fra myndighetene vil gi oss mye større sjanse for at vi klarer å dra ting i riktig retning, sammen.

Virkemidler

Vi skal jobbe målrettet for å videreutvikle vårt arbeid med å være kundens allierte i bærekraftskiftet. Omstillingsplanen er avgjørende for vårt arbeid fordi den konkretiserer retning. Arbeidet med omstillingsplanene kan deles inn i fem kategorier.

Kommunikasjon og kundedialog

- Vi skal ha tydelige forventninger til omstillingsplaner hos kunder, særlig i utslippsintensive og andre omstillingsutsatte bransjer
- Vi skal være konstruktive og forutsigbare i hvordan vi stiller våre krav og jobbe med å legge til rette for kundene slik at de kan møte våre forventninger
- Vi skal være bevisst på vår rolle som kravstiller, også når det kommer til bærekraft

Kompetanse

- Vi skal jobbe for å heve kompetansen vår internt slik at kunderådgivere og andre medarbeidere kan være gode allierte for kundene
- Kunderådgiverne må ha tilstrekkelig kunnskap til å kunne forstå kundens situasjon og dermed gi gode råd som står seg for fremtiden.
- Vi skal bidra med relevant kunnskap til kundene der det er aktuelt.

Porteføljestyring og kapitalallokering

- Bærekraftstrategien og omstillingsplanen kommer til å ha en påvirkning på hvilke kunder vi ønsker å prioritere
- Bærekraft og klimahensyn kommer til å i større grad integreres i kredittprosesser, som videre vil påvirke betingelser og beslutninger
- Vi har et mål om å bidra med 50 mrd. i bærekraftig finansiering innen 2030

Produkter og tjenester

- Vi skal tilgjengeliggjøre produkter og tjenester som støtter kundene i å ta mer bærekraftige valg, som for eksempel grønne lån og bærekraftslinkede lån
- Vi skal utforske nye muligheter for hvordan konsernet kan bruke sitt produkt- og tjenestetilbud for å være en alliert i omstillingen

Samarbeid

- Vi skal samarbeide med andre bransjeaktører for å komme frem til løsninger som er til vårt felles gode, for eksempel når det kommer til fangst og forvaltning av data
- Vi skal aktivt arbeide opp mot myndigheter om rammevilkår som muliggjør grønn omstilling

Når det kommer til handlingsplaner for den enkelte bransje vil disse bli utarbeidet på bakgrunn av omstillingsplanene.

Rapportering og veien videre

Dette er en tidlig versjon av vår omstillingsplan, vi kaller det versjon 1.1. Arbeidet med klimaomstilling er dynamisk og det vil være behov for kontinuerlige oppdateringer for å holde planen dagsaktuell og relevant. Vi lanserer her en plan som har målbaner for fem bransjer samt egen drift, og vi har som mål å videre utvide scope i fremtidige versjoner.

Avhengighetene som er beskrevet tidligere i dette dokumentet vil påvirke hvordan omstillingsplanen vår utvikler seg. Ny teknologi vil for eksempel kunne bidra at vi kan være mer ambisiøse, mens krevende makroforhold vil kunne utfordre fremdriften. Vi vil fortløpende overvåke forholdene og oppdatere planen med jevne mellomrom og minst en gang i året.

Rapportering på fremdrift vil skje på årlig basis. Her må vi anerkjenne at det er store utfordringer knyttet til datatilgjengelighet og -kvalitet og en viktig del av dette arbeidet er å jobbe for å utbedre nettopp dette. Vi ser for oss at kvaliteten på for eksempel utslippsdata fra utlånsp porteføljen kommer til å bedre seg i de kommende årene. Dette kommer til å gi oss anledning til å følge opp arbeidet med omstilling og utslippsreduksjon tettere og bedre.

Rapportering på fremdrift under omstillingsplanen vil være en del av konsernets CSRD-rapportering, som gjennomføres for første gang for 2024.

Bransjevisse omstillingsplaner og målbaner

Omstillingsplaner og målbaner

Målbanene for de ulike bransjene er valgt på bakgrunn av å være det beste tilgjengelige målet på nåværende tidspunkt. Det er en flere veier til netto null 2050 og vi vil kunne oppleve svakheter med alle målbaner.

Dette er på sett og vis et nybrottsarbeid og målbanene som legges til grunn strekker seg gjerne lengre enn det vedtatt politikk nasjonalt og internasjonal gjør. Det er dermed et beste forsøk på å tegne opp hvordan de ulike bransjene må utvikle seg mot 2050 for at Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen til 1,5C skal overholdes.

Det legges opp til årlig revidering av omstillingsplanene og ved behov også målbanene med tilhørende delmål om det foreligger mer informasjon da. Vi som bank kan ikke gjennomføre denne omstillingen alene og vi vil være avhengig en rekke ytre faktorer, enten det er teknologisk utvikling, politikk eller markedsendringer.

Vi skal bidra til å omstille kundene våre gjennom å gi gode råd og tilby finansiering.

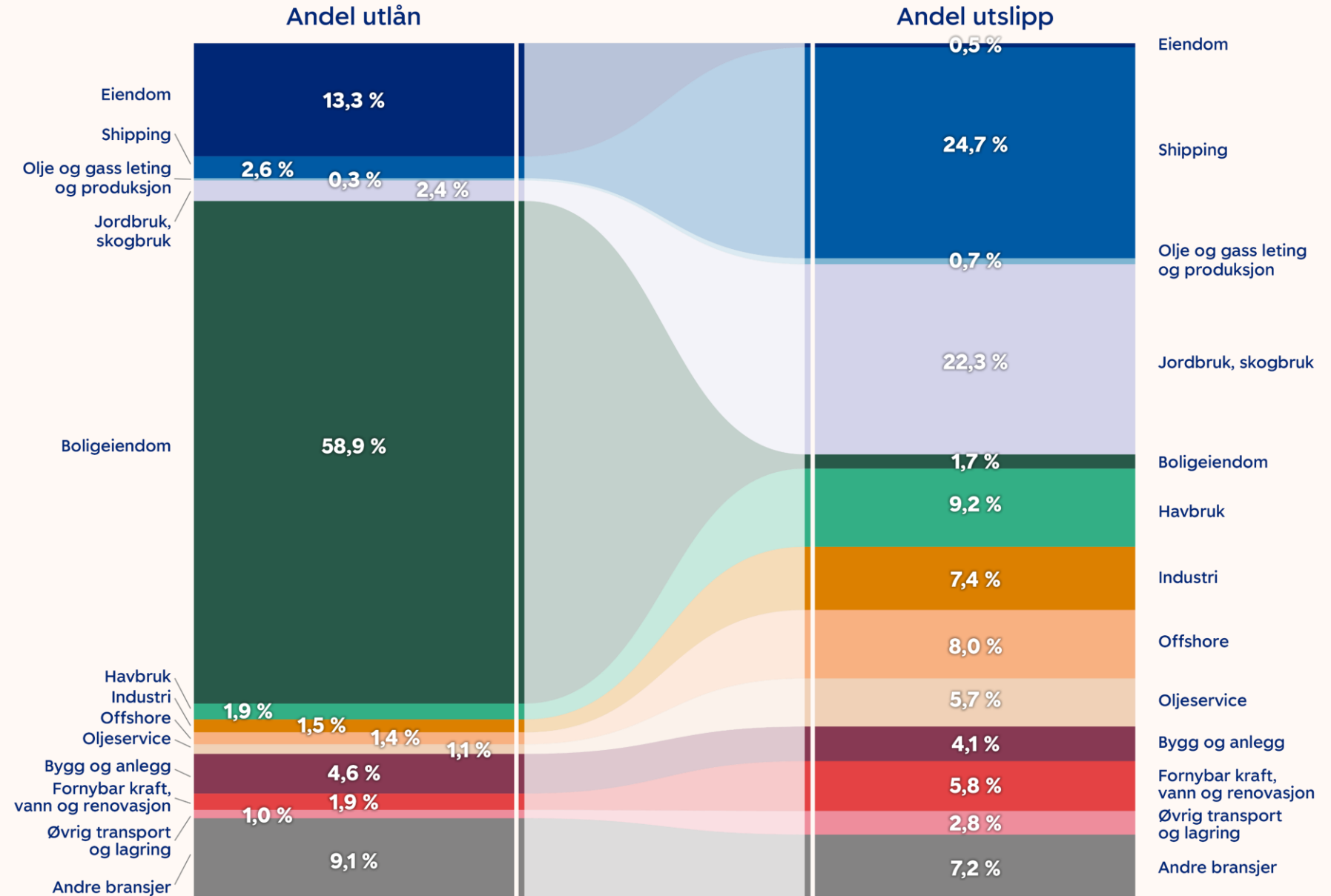
Utslippsregnskap for utlånsporteføljen 2023

Vi har bransjevis omstillingsmål for disse bransjene:

- Eiendom - Næring
- Shipping (de som rapporter ihht. Poseidon Principles)
- Olje og gass E&P
- Boligeiendom
- Landbruk/skogbruk

Disse utgjør samlet rundt 80% av samlede utlånsvolumet og ca halvparten av beregnede utslipp.

Det vil arbeides med å utvide omstillingsplanen til en større del av porteføljen ved å ta inn andre fartøyer. Utvides dette til bransjene øvrige fartøyer og offshore vil omstillingsplanen samlet utgjøre over 80 % av utlånsporteføljen og 70% av de beregnede utslippene.

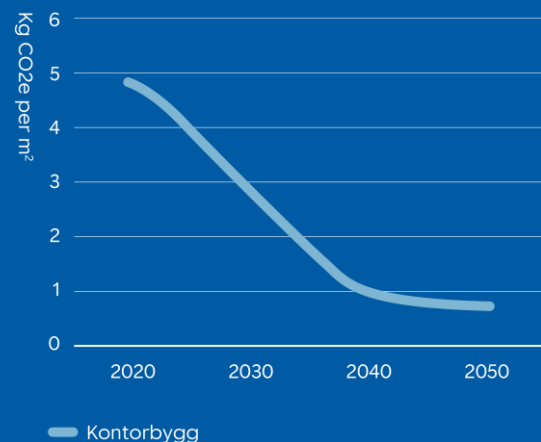
Nærings- eiendom

Hvorfor er denne bransjen vesentlig

Næringsseiendom står for om lag 15% av den totale utlånsporteføljen og dermed den største bransjen i utlån på bedriftsmarkedet. Utslippene knyttet til energiforbruk (Scope 2) er 0,5% av utslippene i porteføljen.

Selv om utslippene fra energibruk i bygg er relativt lav i Norge ettersom det i hovedsak er fornybar energi, er det i et klimaperspektiv viktig å redusere forbruket. Dette for å frigjøre fornybar kraft til dekarbonisering av andre bransjer

Målbane for Næringsseiendom

Beskrivelse av målet

Målbanen er oppgitt i kg CO2e per m2 og hentet fra CRREM (Carbon risk real estate monitor), et EU finansiert prosjekt som har utarbeidet målbaner for ulike bygningskategorier for hvert enkelt land. Figuren over viser målbanen for kontorbygg som et eksempel hvor utslippene skal reduseres 44% fra 2020-nivå innen 2030.

Målbanene er i tråd med Parisavtalen og tar både inn over seg en reduksjon i energiforbruk som det i denne omstillingsplanen fokuseres på, samtidig som det er definerte mål for utslippsintensiteten til energien som forbrukes.

Det er utslipp knyttet til både energiforbruk i bygg (Scope 1 og 2) og indirekte fra materialer etc. ved oppføring og vedlikehold. Det er per i dag kun utslipp knyttet til energiforbruk i bygg som er omfattet av målet. Ved bedre data og endret markedspraksis vil dette kunne endres i fremtiden til også å inkludere de indirekte utslippene (Scope 3). Selv om målbanen som støttes baseres på forbruk av energi per m2 vil SpareBank 1 SR-Bank også ha et stort fokus på å forbedre den bygningsmassen som allerede er oppført. Vi tror det vil være lite bærekraftig å stimulere til sanering av eldre bygg og oppføring av nye energieffektive. Totalrenovering hvor bygningskroppen står igjen vil også kunne medføre store indirekte utslipp selv om det oppnås en energieffektivisering til slutt.

For at målene skal nås i en større kontekst er det viktig at ønsket trend oppnås via foredling av eksisterende eiendomsmasse. Det gir ikke mening å ta en tilnærming hvor målene forsøkes oppnådd ved å erstatte gamle bygg med nye i porteføljen. For å vurdere hvorvidt banken når sine mål er det endringen og trenden som bør ligge til grunn for konklusjonen. Det er ikke endringen i bankens portefølje på et referansetidspunkt og bankens portefølje på måletidspunkt som vektlegges, men hvordan porteføljen av eiendommer på måletidspunktet er sammenlignet med de samme eiendommene på

referansetidspunktet, uavhengig av hvordan de var finansiert på referansetidspunktet. Det vil med andre ord si at den historiske målbanen vil endre seg når bankens portefølje endrer seg. SpareBank1 SR-Bank vil dermed ha en tilnærming hvor det jobbes aktivt med å redusere energiforbruket i bygningsmassen på en bærekraftig måte, også økonomisk.

Hvordan skal vi nå målet

Alle nye engasjementer over 10 millioner gjennomgår en ESG risikovurdering hvor både fysisk og overgangsrisiko kartlegges i tillegg til sosiale forhold som menneskerettigheter og styreset. Det er også krav til energiattest og at den skal være registret som vil være essensielt for å bedre datakvaliteten på portefølje. For bygg med høyt energiforbruk vil det måtte gjøres en energikartlegging for å finne potensiale til forbedringer. Finansiering av energieffektiviserende tiltak og oppgraderinger, i tillegg til bærekraftslinkede lån som oppfordrer til forbedring vil være viktige verktøy.

Vi skal også sørge for god rådgivning og opparbeide vår kunnskap innenfor bransjen for å dermed bidra ytterligere til at kundene våre lykkes i omstillingen.

Dilemmaer og avhengigheter

Målbanen som SpareBank 1 SR-Bank vil arbeide for er ambisiøs avhenger en rekke ytre faktorer som regulatoriske krav fra myndigheter, kostnad på energi, incentiv/støtteordninger mm. for å kunne nås. Vi skal bidra med finansiering for å omstille kundenes eiendommer og være en pådriver for at kundene omstiller sine eiendommer i tråd med nasjonale mål for å kunne oppfylle Parisavtalen. Det vil likevel måtte gjøres på en bærekraftig måte hvor lønnsomheten også ivaretas.

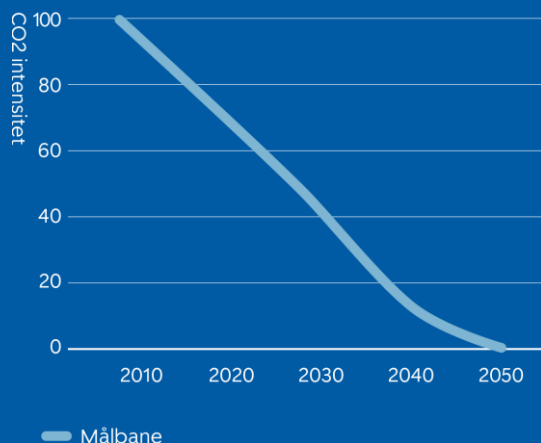
Shipping

Hvorfor er denne bransjen vesentlig

Shipping står for om lag 80% av transport av verdens handel og den mest effektive transportmetoden over lengre avstander. For SpareBank 1 SR-Bank står for under 3% av utlånsvolumet, men står samtidig for 25% av de samlede utslippene fra porteføljen.

Selv om det er en effektiv transportform for gods over lengre anstander er det en utslippsintensiv næring som må omstilles for at de globale utslippsmålene skal nås.

Målbane for Shipping

Beskrivelse av målet

Målbanen for shipping bygger på Poseidon Principles som SpareBank 1 SR-Bank tilsluttet seg i 2020, og har rapportert i henhold til siden 2021. Poseidon Principles er et globalt samarbeid mellom banker for å måle og offentliggjøre utslipp knyttet til de finansierte shippingporteføljer. Poseidon Principles er i tråd med IMO's nye målsetning, satt i 2023, om at utslippene fra skipsfarten skal være netto null i 2050. Dette innebærer en reduksjon på minimum 55 % fra 2008-nivå innen 2030 i utslippsintensitet.

Det rapporteres drivstofforbruk og seilt distanse årlig for hvert fartøy. Deretter beregnes fartøyenes CO2-utslipp per nautisk mil. Fartøyer som omfattes av Poseidon Principles rapporteringen er de over 5000 brutto tonn i internasjonal fart. Dette utgjør over halvparten av shippingporteføljen vår. For rapporteringsåret 2023 ligger porteføljen innenfor den opprinnelige målbanen fra 2018. Målt etter de nye målene er utslippsintensiteten 8,1% over målbanen for rapporteringsåret 2023. Etter den tidligere ligger porteføljen 4,8% under.

Det vil gjennom 2024 og i 2025 arbeides med å etablere målbaner og metodikk for øvrige deler av skipsflåten.

Hvordan skal vi nå målet

Vi skal arbeide aktivt med våre kunder med mål om å redusere utslippene og øke effektiviteten. Det gjennomføres en ESG risikoanalyse av alle nye engasjementer med fokus på fartøyenes klima og miljøpåvirkning, andre sosiale forhold og styresett. Bærekraftslinkede lån som oppfordrer til utslippsreduksjon vil være et viktig verktøy.

Dilemmaer og avhengigheter

Poseidon Principles nye målbane er i tråd med Parisavtalen og netto null 2050. Dette er svært ambisiøst og for at dette skal kunne oppnås vil det kreve en teknologisk utvikling og reguleringer fra myndigheter.

Vi skal også sørge for god rådgivning og opparbeide vår kunnskap innenfor bransjen for å dermed bidra ytterligere til at kundene våre lykkes i omstillingen.

Per i dag er teknologien som skal kunne dekarbonisere skipsflåten som går over lengre distanser ikke tilgjengelig i tilstrekkelig grad. Det er knyttet stor usikkerhet til hva som blir fremtidens fremdriftssystemer, og investering i feil teknologi kan være en stor risiko for kundene. Det vil også være behov for reguleringer som vil fremskynde investeringene i ny teknologi.

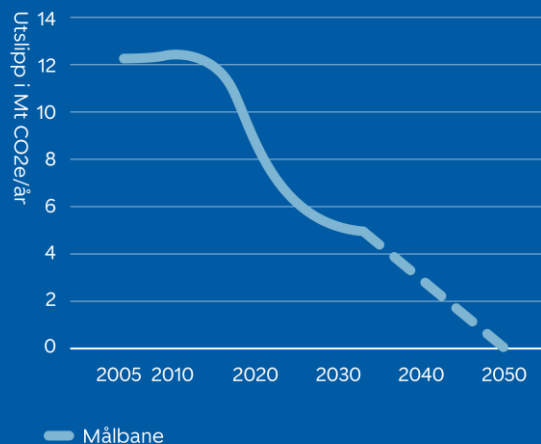
Olje og gass

Hvorfor er denne bransjen vesentlig

Olje og gassnæringen er viktig i det globale energisystemet med at den står for om lag 50% av verdens energiforbruk. Forbrenning av olje og gass er samtidig en av de største driverne av CO₂-utslipp i atmosfæren med den påfølgende globale oppvarmingen. Selv om de største utslippene forbundet med forbrenning, er det også vesentlig utslipp fra produksjon og utvinning på norsk sokkel. Utslippene fra olje- og gassnæringen på norsk sokkel utgjør 13 millioner tonn CO₂e eller en fjerdedel av Norges samlede utslipp.

Porteføljen til SpareBank 1 SR-Bank med produksjonsselskaper er relativt liten og står for en liten andel av de samlede utslippene fra utlånsporeføljen på under 1%, men likevel en viktig sektor og omstille.

Målbane for Olje og gass

Beskrivelse av målet

SR-Bank erkjenner behovet for olje og gass, også i fremtidens energisystem selv om etterspørselen ventes redusert. Olje og gassnæringen på norsk sokkel står for om lag en fjerdedel av de samlede CO₂-utslippene til Norge. Det er et stort potensial for å redusere utslippene forbundet med produksjonen og vi legger til grunn et mål om 50% reduksjon fra 2005 nivået innen 2030 som regjeringen også jobber etter. Bransjen har videre satt seg mål om 90-95% reduksjon innen 2050, også her med 2005 som referanseår, et mål også vi støtter.

Utslipp fra sluttforbruk vil ikke være omfattet av dette målet på nåværende tidspunkt da verden per i dag har et stort behov for fossil energi og særlig naturgass. Målet som vil utarbeides er utslipp per enhet produsert (eks kg CO₂e per fat etc.). Det vil være hovedfokus på scope 1 og scope 2 utslipp i første omgang med en utvidelse til scope 3 (oppstrøms) når datakvaliteten bedres.

Hvordan skal vi nå målet

Vi skal arbeide aktivt med våre kunder med mål om å redusere utslippene og øke effektiviteten. Det gjennomføres en ESG risikoanalyse av alle nye engasjementer med fokus selskapenes klima og miljøpåvirkning, andre sosiale forhold og styresett. Vi vil sette krav om klimaregnskap fra våre kunder og at de setter seg mål som er i tråd med netto nullutslipp i 2050.

Vi skal også sørge for god rådgivning og opparbeide vår kunnskap innenfor bransjen for å dermed bidra ytterligere til at kundene våre lykkes i omstillingen.

Dilemmaer og avhengigheter

Norge er en svært viktig leverandør av energi til særlig Europa i en geopolitisk usikker tid. Selv om olje og gass ved forbrenning uten CCS (karbonfangst og lagring) bidrar til store CO₂ utslipp til atmosfæren er utslipp fra elektrisitetsproduksjon fra gass langt lavere enn kull. På lang sikt vil verden måtte redusere forbruket av fossile drivstoff og/eller at anlegg installeres med CCS.

For at målbane skal nås og utslippene fra norsk sokkel halveres innen 2030 vil det kreve gjennomføring av planlagte tiltak, herunder elektrifisering av norsk sokkel og teknologisk utvikling.

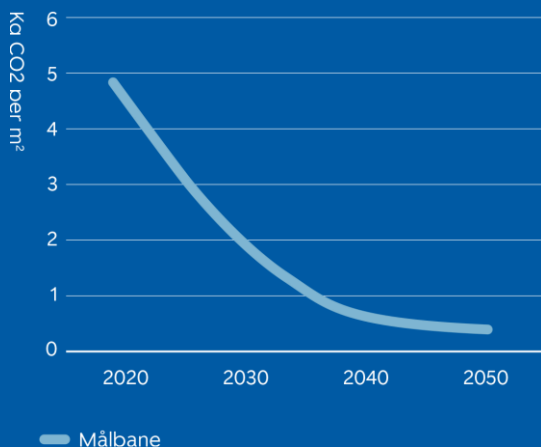
Boligeiendom

Hvorfor er denne bransjen vesentlig

Norske husholdninger anslås å stå for 20-30 % av energibruken i Norge. NVE anslår energieffektiviseringspotensialet for boliger er 3 TWh og for blokker 1 TWh.

For SR-Bank står finansiering av boligeiendom for ca. 60 % av den totale utlånsvirksomheten. Ved å bidra til at boligene vi har gitt boliglån til blir mer energieffektive, vil vi bidra til at klimagassutslippene til boliglånsporteføljen går ned, samtidig som det blir frigjort elektrisitet som vil kunne brukes til nødvendig omstilling av andre deler av samfunnet

Målbane for Boligeiendom

Beskrivelse av målet

Målet er å betydelig redusere hvor mange kilo CO2-utslipp boligene til våre kunder bruker pr kvadratmeter.

CRREM-banen (Carbon Risk Real Estate Monitor) for boligeiendom viser hvordan vi i Norge må redusere karbonutslippene fra boliger for å nå målene i Parisavtalen. Gjennom energieffektiviseringstiltak, overgang til fornybare energikilder og andre tiltak, vil karbonfotavtrykket fra boligeiendommer kunne reduseres over tid frem mot 2050.

Figuren viser at utslippene fra boligeiendom må reduseres med 48% fra 2023-nivået innen 2030 for å være i tråd med CREEM-målbanen. Denne utslippsreduksjonen vil være en stor omstilling for norske boligeiere. Til sammenligning er foreløpig tolkning av Bygningsenergidirektivet en reduksjon i kWh pr m2 på 16% innen 2030 og 20% - 22% innen 2035.

Hvordan skal vi nå målet

En omstilling i tråd med CRREM-banen vil i første rekke kreve betydelige økonomiske investeringer for boligeierne. Vi har som bank en ambisjon å stå på kundens side i bærekraftskiftet. Gjennom tydelig kommunikasjon, kompetent rådgivning og et sterkt kundetilbud, vil vi bidra til å sette kundene våre i stand til å omstille sine boliger til å bli mer energieffektive.

Vi vil ta en helhetlig tilnærming, som vil ta vare på miljøet, samfunnet og den økonomiske utviklingen. Dette inkluderer blant annet å gjøre eksisterende boliger mer energieffektive, sikre en rettferdig overgang som hensyntar sosiale forhold slik at alle våre kunder har mulighet til å være en del av omstillingen, og sørge for at våre tiltak ikke fører til økt arbeidslivskriminalitet.

At våre kunder forvalter boligen på en god måte er en forutsetning for at omstilling av boliglånsporteføljen skjer på en bærekraftig måte. Vi vil derfor bidra til at våre kunder skal kunne forvalte sine boliger innen energieffektivisering og energiforbruk, vedlikehold, fysisk klimarisiko og klimatilpasning.

Tiltak for å understøtte målet

- Videreutvikle våre finansieringsprodukter som bidrar til energieffektivisering av boliger
- Bidra til økt kunnskap blant våre kunder om tema som
 - forvaltning og videreutvikling av bolig
 - støtteordninger, nye reguleringer etc.
 - hvordan man gjennom endret adferd kan redusere strømforbruk.
- Aktivt øke andelen energimerker på våre kunders boliger
- Videreutvikle vårt totale kundetilbud innen produkter og tjenester, som hjelper boligeiere å ta beslutninger knyttet til energieffektivisering og forvaltning av egen bolig
- Bygge kompetanse hos våre rådgivere, for å sette dem i stand til å bistå kundene i omstillingen

Dilemmaer og avhengigheter

For at vi som samfunn skal kunne nå målene CRREM setter for norske boligeiere, er det en rekke avhengigheter vi som bank har begrenset mulighet for å påvirke direkte:

- Offentlige incentiv- / støtteordninger nødvendig for å avhjelpe boligeierne økonomisk
- Fremtidig energimiks levert til norske husholdninger påvirker CO2 utslipp pr kWh
- Regulatoriske krav overfor boligeiere fra myndigheter, herunder nivå på og implementering av bygningsenergidirektivet i Norsk lov
- Strømprisen norske boligeiere betaler som incentiv for reduksjon av strømforbruk
- Boligeieres økonomiske bæreevne til å håndtere kostnaden ved å oppgradere egen bolig i tråd med CRREM-banen
- Tilstrekkelig tilgang på kvalifisert arbeidskraft og materialer til å gjennomføre nødvendige energieffektiviseringstiltak i norske boliger
- Tilgang til korrekt og relevant data
- Teknologisk eller bygningsteknisk utvikling og innovasjon som bidrar til energieffektivisering av boliger
- Aktiv og inkluderende dialog med relevante bransjer og myndigheter

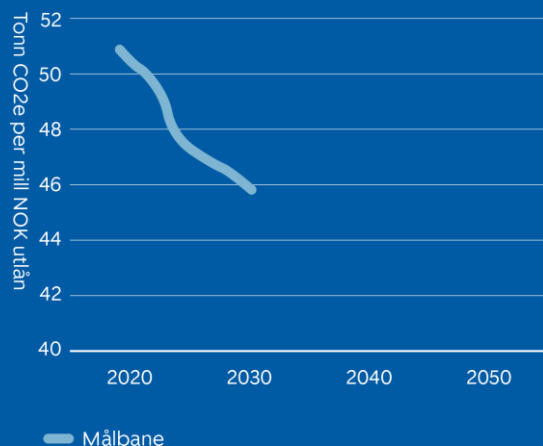
Landbruk

Hvorfor er denne bransjen vesentlig

Landbruket er klimagassintensivt og er en av næringene med størst utslipp i Norge med 7,2 mill. tonn CO₂e. Næringen har inngått en klimaavtale med regjeringen om reduksjon av klimagassutslipp hvor næringen forplikter seg til å redusere jordbrukets samlede klimagassutslipp med 5 mill. tonn CO₂e i perioden 2021-2030. Dette betyr en reduksjon på 11,5 % per år i 2030 sammenlignet med 2020.

For SpareBank 1 SR-Bank utgjør utlånsvirksomheten til våre landbrukskunder en mindre andel av den totale utlånsvirksomheten, men over 22% av de samlede utslippene fra porteføljen.

Klimaplan og landbruksutslipp SR-Bank

Beskrivelse av målet

Utslippsreduksjonsmålene som er satt for porteføljen på landbruk er i tråd med målene som er satt i Landbrukets klimaplan, og i tråd med mål i klimaavtalen. Ved styrking av ambisjonsnivået vil planen oppdateres.

Næringen er sterkt påvirket av politikk og statens rammebetingelser, og målene som er satt for næringen, er en avtale mellom næringen og regjeringen.

SpareBank 1 SR-Bank har en strategi om å være kundens alliert i omstillingen, og som en stor aktør innen landbruk i bankens kjerneområde, er det naturlig å følge målene som er satt mellom næringen og regjeringen.

Landbrukets klimaavtale innebærer en 11,5 % reduksjon av fra 2020 til 2030.

Hvordan skal vi nå målet

Både gjennom vår fysiske og digitale tilstedeværelse i våre kunders hverdag, vil vi bidra med å gi dem kunnskap og løsninger, for å sette dem i stand til å gjøre landbruket mer bærekraftig.

I vår tilnærming til å nå målet vil vi sikre at våre tiltak støtter opp om E, S og G.

Alle nye engasjementer over 10 millioner gjennomgår en ESG risikovurdering hvor både fysisk og overgangsrisiko kartlegges i tillegg til sosiale forhold som menneskerettigheter og styresett

I tiltakene vi setter i gang for å omstille våre landbrukskunder til et mer bærekraftig landbruk, vil vi også sikre at landbrukskundene får kunnskap om fysisk klimarisiko og hvordan redusere denne med klimatilpasning. Denne klimatilpasningen skal vi også støtte opp med bærekraftig finansiering.

Allerede i dag tilbyr SpareBank 1 SR-Bank grønne finansieringsprodukter som hjelper landbrukskunden til å omstille seg til et mer bærekraftig landbruk., dette skal vi videreutvikle og synliggjøre enda bedre for våre kunder

For å nå målet vil det være en rekke grep, som vi skal bidra til;

- Få kundene til å ta i bruk landbrukets klimakalkulator, for økt bevissthet og dokumentasjon
- Kompetanseheving hos rådgiverne i banken og hos våre kunder
- Videreutvikling av tjenester og produkter som støtter opp om omstillingen
- Samarbeid med interessenter og samarbeidspartnere

Dilemmaer og avhengigheter

Landbrukets klimaplan som vi vil arbeide for avhenger en rekke ytre faktorer som offentlige støtteordninger og rammebetingelser, så vel som teknologisk utvikling. Samtidig som utslippene fra landbruket må reduseres vil dette måtte sees i sammenheng med de overordnede rammene for landbrukets klimaavtale:

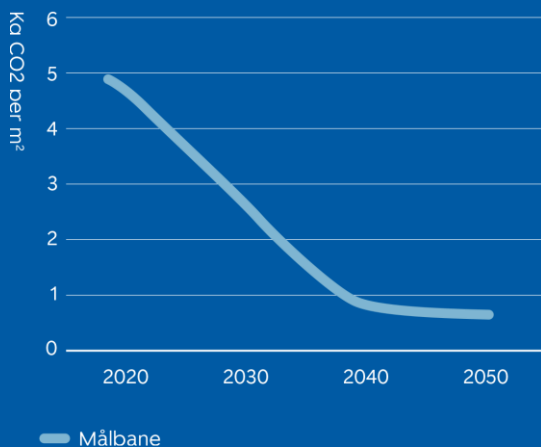
- Matsikkerhet og beredskap
- Landbruk over hele landet
- Økt verdiskaping
- Et bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser.

Egen drift

SpareBank 1 SR-Bank følger en helhetlig tilnærming til netto-nullutslipp. Dette dekker utslippene fra egen drift (Scope 1 og 2); leverandørkjede (Scope 3, kategori 1-14); og utslipp som oppstår fra finansiering av kundenes overgang til netto nullutslipp (Scope 3, kategori 15).

For å være en troverdig partner for våre kunders overgang til netto-nullutslipp, har vi som mål å gå foran som et godt eksempel. Vi har satt mål for 2030 for å redusere karbonavtrykket i våre egne operasjoner (Scope 1 og 2). SpareBank 1 SR-Bank skal aktivt håndtere karbonutslipp på tvers av vår leverandørkjede og vil det neste året jobbe med å sette mål for Scope 3 (kategori 1-14).

Målbane for Scope 2

Beskrivelse av mål

SpareBank 1 SR-Bank har satt mål for Scope 1 og 2 som er tilpasset klimamålene våre med forpliktelsene i Parisavtalen.

- Scope 1: 100% reduksjon innen 2028
- Scope 2: Reduksjon i henhold til CREEM-banen

Målbanen for Scope 2 er oppgitt i kWh pr m2 og hentet fra CRREM (Carbon Risk Real Estate Monitor), et EU finansiert prosjekt som har utarbeidet målbaner for ulike bygningskategorier for hvert enkelt land. Figuren viser målbanen for kontorbygg som et eksempel hvor utslippene skal reduseres.

I bankens første overgangsplan dekkes kun utslipp relatert til energibruk i eide og leide bygg (Scope 1 og 2). Imidlertid, med forbedret datainnsamling og endringer i markedets praksiser, kan det i fremtiden bli mulig å inkludere også de indirekte utslippene (Scope 3) i målsetningene.

Selv om vi fortsatt har mye arbeid foran oss for å nå netto-nullutslipp, så ønsker vi åpenhet om hvor vi står på veien mot netto nullutslipp. Vi vil tilpasse oss etter hvert som vi går videre og vil i Q4 legge frem et mer ambisiøst mål for Scope 2.

Hvordan skal vi nå målet

For å nå målet for Scope 1 vil vi elektrifisere bilparken innen 2028.

Handlingsplan som er utarbeidet for å nå Scope 2 er først og fremst energi oppfølging. Vi overvåker energibruken i bygninger og optimaliserer der det er mulig. Ved inngåelse av nye leiekontrakter stiller vi krav til energiklassifisering. For bygninger med høyt energiforbruk vil det være nødvendig å utføre en energikartlegging for å identifisere muligheter for forbedringer.

Dilemmaer og avhengigheter

Målbanen er ambisiøs og har flere ytre faktorer som avhengigheter som regulatoriske krav fra myndigheter, kostnad på energi, incentiv/støtteordninger mm.

Appendix

Våre mål

Metode

Målene og målbanen er basert på beste tilgjengelige praksis og egen bransjekunnskap i banken.

Utslipp deles etter GHG-protokollen opp i tre ulike hovedkategorier:

- Scope 1: Direkte utslipp, eks fra forbrenning av fossile drivstoff
- Scope 2: Indirekte utslipp knyttet til forbruk av energi, eks utslipp fra strøm som er produsert av et gasskraftverk.
- Scope 3: Indirekte utslipp, både oppstrøms som betyr varer og tjenester som forbrukes og nedstrøms som er utslipp fra en kundes forbruk av varen som produseres.

Det er i denne omstillingsplanen fokusert på Scope 1 og Scope 2 utslipp hvor det det finnes best datagrunnlag. Det er store utslipp knyttet til Scope 3, men her mangler det god informasjon og per i dag relativt umodent. Det kan likevel bli aktuelt å inkludere i målsettingen i fremtiden.

Beregningen av utslipp fra porteføljen er basert på metodikken til Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). SpareBank 1 SR-Bank startet høsten 2021 med analyser av utslippsnivå fra utlån til bedrifter, basert på metodikken til Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF). Grunnmuren i analysen er beregnede inntekts- eller balansebaserte utslippsfaktorer per næringskode, eventuelt per mengde (eksempelvis produsert antall tonn, areal eiendomsmasse). Disse brukes til

å beregne klimagassutslipp per virksomhet, for deretter å beregne finansinstitusjonens andel basert på nåværende belåningsgrad. Normen i PCAF-metodikken er belåningsgrad ved lånets opprinnelse, men på grunn av manglende datatilgang er det valgt å benytte nåværende belåningsgrad i stedet.

Målet er på sikt å erstatte de beregnede utslippene med faktiske rapporterte utslipp. Ideelt sett bør utslippene på sikt verifiseres av tredjepart, fra så mange virksomheter og næringer som mulig, for å øke kvaliteten i analysen. I denne analysen er rapporterte utslipp innhentet for shippingporteføljen som er tilknyttet Poseidon Principles-rapportering, for hele porteføljen innen offshore drilling, for betydelige deler av offshore-porteføljen og for noen enkeltkunder ellers.

Skalaen går fra 1-5, der 1 er best. Ved en scoring på 1 er datagrunnlaget basert på rapporterte tall fra kunden og verifisert av en tredjepart.

Ved en scoring på 4 og 5 er datagrunnlaget basert på bruk av utslippsfaktorer som beskrevet over.

På bakgrunn av analysemetodikken og bruk av estimer, er resultatene som presenteres usikre og må anses som et startpunkt. Det må derfor forventes til dels stor variasjon i utslippsmålinger fremover ettersom konsernet får økt tilgang på faktiske utslippsdata.